

The specific of Ivan Franko autobiographical narrative in anthropological, axiological and epistemological dimensions allows different recontextualization and reinterpretation. The very representative way of new contextualization and reinterpretation of Ivan Franko's autobiographical type of creativity is an actualization such important research topic as personal myth and it's pivotal role in internalized life story.

The narrative context of understanding such category as personal myth allows to interpret it as the structural element of life story in which the delineations of personal identity and illuminating the personal values of an individual life take place. Personal myth allows oneself to understand who one is and how one should live.

The main idea of the article is the phenomena of specific semantic shifting in late Ivan Franko's autobiographical short prose. In semiosphera of short autobiographical texts personal myth is created as triadic anthropological – topographical – axiological structure. The anthropology dimension is represented by figural system which consists of some key great semantic figure – father, mother, and son. Another dimension – topographical – is represented by several space circles holding each other. In the center of this circular space construction the family house is situated. Another spatial structure is represented by smithy, garden forest, and Drohobych. Particular semantic dimension belongs to the space of male's narration which takes place in father's smithy. The reminiscing self/narrator pays great attention to this dimension, especially to those which are represented by father's parables.

In 1908 the novel «Like a dream» was published. The article underlines that in this text the author radically tries to rewrite his personal myth. The result of such kind of rewriting is represented by apocryphal story of narrator's enigmatic birth. The main change is taking place in deep semantic structure – in triadic anthropological dimensions. The narrator of this story has changed the central semantic figure, father.

The article underlines both – canonical and apocryphal – ways of personal myth modeling a significant role in constructing of narrative identity in Ivan Franko's autobiographical narration.

Key words: *personal myth, self-narrative practice, self-narrative, autobiographical memory, reminiscing, life story.*

УДК 82(477.62=14)(045)

Р. В. Кіор

УРУМОМОВНА ЛІТЕРАТУРА ГРЕКІВ ПРИАЗОВ'Я

У статті зроблено огляд творів грецьких приазовських письменників, що пишуть урумською мовою; розглянуто способи фіксації урумської мови; проаналізовано жанрово-тематичну своєрідність творів Валерія Кіора, Віктора Бороти та Кірікії Хавани. Окреслено перспективи розвитку урумської літератури греків Приазов'я.

Ключові слова: *приазовські греки, урумська мова, жанрова своєрідність, тематика, урумська література.*

Понад 230 років Приазов'я є місцем компактного проживання етнічних греків, які у 1778–1780 рр. переселилися з Криму.

В науковій літературі грецьке населення Приазов'я називається по-різному (надазовські, приазовські, донецькі, азовські, меотійські греки [4, с. 5]). Здебільшого і

вітчизняні, і зарубіжні дослідники використовують термін *маріупольські греки*, який поєднує дві етнографічні групи, що мають самоназви *уруми* і *румеї*, що в перекладі означає «римляни» (так себе називали піддані Візантії) [8, с. 9]. Дослідники мови грецьких етнічних груп А. Білецький, Т. Чернишова, О. Гаркавець вказують на те, що більше половини маріупольських греків говорить на своєрідних діалектах, які іноді виділяють у самостійну мову – румейську, споріднену новогрецькій, яка відноситься до індоєвропейської сім'ї мов. Інша їхня гілка – уруми – користується говірками, які відносяться до тюркської мовної групи.

Метою цієї статті є аналіз творів приазовських літераторів, написаних урумською мовою. Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких **завдань**: аналіз жанрово-тематичних особливостей корпусу урумомовних творів; огляд сучасного стану урумомовної літератури приазовських авторів.

Актуальність нашого дослідження зумовлена недостатністю висвітлення у вітчизняному літературознавстві урумомовного доробку грецьких письменників Приазов'я, зважаючи на те, що «література у всі часи залишається суттєвим засобом етнокультурного самовиявлення» [10, с. 134]. Крім того, вперше до наукового обігу вносяться твори раніше не досліджуваної урумської поетеси Кірікії Хавани.

Останнім часом літературна творчість греків Приазов'я ставала об'єктом дослідження в монографії Костянтина Балабанова та Сергія Пахоменка, в якій аналізувалася діяльність приазовських літераторів другої половини ХХ – початку ХХІ століття у світлі основних тенденцій національно-культурного та громадського життя грецької спільноти [1]; у дослідженні Каринни Сардарян, присвяченому поетичній творчості греків донецького Приазов'я в контексті української літератури ХХ століття [12]; у розвідках Юлії Кутної, в яких було висвітлено особливості румейської перекладної літератури [7] та проаналізовано корпус опублікованих творів румейської літератури та фольклору [6]. Втім, дослідження доробку урумських авторів здебільшого стосувалося їх російськомовних та україномовних творів. Також слід відзначити фундаментальну працю Олександра Гаркавця «Уруми Надазов'я», де зібрано безцінний корпус фольклорних творів урумомовних греків, який ще чекає на свого дослідника [4].

Як зазначають К. Балабанов та С. Пахоменко, «в урумів, на відміну від румеїв, не було такого досвіду літературної діяльності часів еллінізації і зовнішньої підтримки творчих прагнень (подібно до діяльності А. Білецького та Т. Чернишової для румеїв), завдяки чому можна було б сподіватися хоча б на часткове вирішення як проблеми літературної мови (урумська [...] відрізнялася безписемністю і діалектною роздрібненістю (як і румейська – прим. авт.), так і проблеми публікацій нею. Тому урумські поети публікувалися виключно російською та й писали переважно цією мовою. Тільки в роки перебудови з'явилися публікації урумською з використанням, за аналогією з румейською, кирилиці» [1, с. 44]. Слід зазначити, що спосіб фіксації мови приазовських літераторів-урумів дещо відрізняється від того, який застосовує О. Гаркавець та посібники з урумської мови: замість двокрапки на позначення діакритичного умлаута голосних у О. Гаркавця (ä, ö, ü) в текстах приазовських літераторів використовується апостроф (a', o', y').

Представники урумської спільноти серед греків-літераторів з'являються у 1970-х рр. ХХ століття [1, с. 44]. Засновником урумської літератури греків Приазов'я вважається Валерій Кіор. К. Сардарян, характеризуючи творчість письменника, зазначає, що це «літературознавець, перекладач, відомий як філолог, якого цікавлять проблеми збереження і літературного розвитку румейських і урумських мов-діалектів греків Приазов'я» [10, с. 136]. Великий внесок у розвиток урумської мови В. Кіор вніс

як перекладач поезій Т. Г. Шевченка [15]. У співавторстві з Л. Н. Кір'яковим та Г. А. Морозом письменник видав «Українсько-грецький розмовник» [14], в якому подаються переклади слів, словосполучень та речень румейською, урумською та українською мовами, а також зразки віршів цими мовами.

У 1990 р. побачила світ перша збірка В. Кіора «Хасевет йазмахлары – Печальные письма» [5]. Ця збірка містить вірші, монологи («поетичну прозу») та вінок сонетів, написані російською та урумською мовами; всі переклади авторські, створені з такою майстерністю, що досить тривалий час, коли в школі в рідному селі поета проводився факультатив з урумської мови, ця книга використовувалася як підручник. Усі твори, що увійшли до цієї збірки, дійсно за формою і змістом нагадують листи.

Як зазначає К. Сардарян, поетична спадщина поета представлена у таких тематичних ключах: інтимна лірика, філософська лірика, родинна, патріотична, громадянська [10, с. 137]. Філософське осмислення автором сенсу буття, теми творчості, інтимних стосунків залишає важливий слід в історії літератури [11, с. 14].

Тема кохання – одна з основних у поезії автора. Це може бути світле почуття, що надихає («Го'ру'шмек (Встреча)», «Милалика (Милолика)»), але може нести почуття самотності, зневіри, втрати («Олайды сес шамарнан: «Тит мендэн!» (Пусть пощечиной крик: «Уходи!»)», «Йалныз халан исанын со'лемекы (Монолог одинокого человека)»).

Особливе місце у творчості поета посідає родинна тема. Родина, мати, діти – це сенс життя ліричного героя і самого автора. Любов до матері асоціюється з любов'ю до рідної землі («Анама (Матери)», «Йерын со'лемекы (Монолог земли)»). Характерним є для поета образ дитячих очей:

Тымар суйу мана олсун
Балларымын дерчек-го'злер /
Пусть для меня живой водою станут
Моих детей правдивые глаза [5, с. 12–13].

В родинній тематиці відчутні філософські мотиви («Йерын со'лемекы (Монолог земли)», «Балалыгым чохрагы (Родник детства)»). Останню поезію можна назвати програмним віршем збірки. В ньому йдеться про роль родини, батьків у становленні людини, про зв'язок з рідною домівкою:

Невахты джан меным, агрып, халтар,
Эпсибир су-салхын, ийилик стэйдым.
Ту'шме дибик делий ку'чу'к чохрах
Хуру чо'лдэ. Делен-дечен ичейды /
Когда душа трепещет и саднит,
По доброте испытываю жажду,
Я вспоминаю маленький родник
В сухой степи.
В нем мог напиться каждый [5, с. 3,5].

Вінцем поетичної творчості Валерія Кіора є Вінок сонетів «Недуг любви» (Сонет о'ру'ку' «Севда асталыгы»). К. Сардарян вважає, що незважаючи на те, що поет «демонструє в цій європейсько-поетичній формі знання Шекспіра й еллінських міфів, [...] поетична мова Валерія Кіора – це мова Сходу, з її афористичністю, з її специфічним образним ладом, що сходить до фольклорного коріння» [10, с. 137].

Урумський поет Віктор Борота теж позиціонується як поет та перекладач. Його перу належать переклади урумською мовою Тараса Шевченка [15], Володимира Сосюри [14], Ігоря Шкляревського [2].

У 1989 р. в альманасі «Пирнэшу астру» («Ранкова зірка») публікується його поема «Сказание о Панаире» урумською мовою, а в 1991 р. – поема «Свобода» [9, с. 87].

У 1993 р. у видавництві «Донбас» виходить збірка В. Бороти «Хысмет» («Доля») [2], яка складається з поезій автора, написаних урумською мовою, та його перекладів І. Шкляревського.

Тематичний діапазон урумомовних поезій В. Бороти надзвичайно широкий. Це насамперед вірші про античність: тут і Архімед, і Атлант, і Єлена, і Кентавр, і Антігона. Далі можна виділити цикл про тварин: собака («Ко'пек»), заєць («Хойан»), ведмідь («Айув»), цуценя та метелик («Кыселекнэн го'белек»). Цікаво зазначити, що тварини у В. Бороти ніби мають національність.

Окремо стоять так звані «топонімічні поезії»: «Калка», «Хамуш-оба» («Комишева сопка»), «Суват-тарама» («Водопойна балка»), «Айув-даг» («Аю-даг, Ведмідь-гора»).

Своєрідність поезії В. Бороти полягає в тому, що про що б він не писав, автор вміє спонукати свого читача до осмислення вічних, загальнолюдських цінностей та категорій: від маленької річки в рідному селі («Калка») до великих історичних паралелей, від однієї конкретної особистості – до філософських умовиводів про життя та смерть («Архімед») тощо.

Йилдырымны йилтрайды хылычлар,
Ханнар савды, го'рен дэ – бу обадыр.
Дэ тэк о'зен, йил ардындан – йиллар,
Ойанай тумбуйухларнан: бадыр-бадыр... [2, с. 3] /
Неначе блискавки блищали мечі,
Кров текла, ця гора все бачила.
І лише річка з року в рік
Грає водограєм: бадир-бадир...

Програмним твором збірки можна вважати поезію В. Бороти «Биз – кичкенэйик» («Ми – маленькі»), в якій він оповідає про свій маленький (формально) народ – урумів, але який має одне велике серце.

Биз – кичкенэйик, о'зму'зе йухлайих,
Бир-бирнэ йинанмах – хайирлыга.
Йурек-атэшнэн ханмызы йахайих,
Йахынныхтан бахайих авлага [2, с. 27] /
Ми – маленькі, й самі тоненькі,
Одне одному віримо – на добро.
Вогнем сердець кров свою розпалюємо.
У близькому бачимо далеке.

Віктор Борота досить довгий час присвятив тренерській роботі з вільної боротьби, виховавши цілу плеяду видатних спортсменів, серед яких олімпійський чемпіон Ілля Мате [9, с. 86]. Спортивній тематиці присвячена збірка віршів та прози «Цикадаларын йесирнэ» («У полоні цикад») (2004 р.), у яку увійшли твори автора урумською, російською та українською мовами [3]. Його герої – сильні, сміливі люди, доля яких пов'язана зі спортом.

Вірші Віктора Бороти «по-філософському мудрі, – констатує К. Сардарян. – І як влучно зауважив Донат Патрича, відображаючи сучасність, Віктор Борота легко перекидає містки у глибину століть, переконуючи читачів, що світ єдиний, що чесність, благородство, прагнення використати свою силу на благо людям – вічні» [9, с. 87].

Останнім часом на небосхилі урумської поезії з'явилося нове ім'я – Кірікія (Кіра) Хавана. Її поезії, написані російською, українською, урумською мовами, друкувалися в газетах «Новая нива», «Эллины Украины», альманасі «Пирнэшу астру» тощо. Як урумська поетеса разом із Валерієм Кіором К. Хавана була учасницею Всеукраїнського фестивалю «Країна мрій» (м. Київ, 2009 р.). Проте персональних її збірок наразі ще не

видано. Її поезії сповнені любові до рідного краю, гордістю за своє походження; досить велика їх частина присвячена історичним подіям:

Мы были, есть и остаемся греками,
В каком краю бы ни пришлось нам жить!
Завещано нам это было предками –
Своим происхождением дорожить! [13, с. 15].

Підсумовуючи, можемо зазначити, що урумська література, хоч і представлена невеликою кількістю імен, являє собою особливий шар у літературі народів, що населяють Україну, яскравий, своєрідний та самобутній. Проте під сумнівом залишається її життєздатність, пов'язана з постійним зменшенням кількості носіїв урумської мови та відсутністю або неефективністю заходів щодо її популяризації, збереження та дослідження.

До перспектив подальших досліджень цієї теми слід віднести детальний аналіз творчого доробку урумськомовних греків-літераторів Приазов'я, а також урумського фольклору.

Список використаної літератури

1. Балабанов К. В. Національно-культурне та громадське життя греків України в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття / К. В. Балабанов, С. П. Пахоменко. – Маріуполь, 2006. – 260 с. ; Balabanov K. V. Natsionalno-kulturne ta hromadske zhyttia hrekiv Ukrainy v druhii polovyni ХХІ – na pochatku KhKhI stolittia / K. V. Balabanov, S. P. Pakhomenko. – Mariupol, 2006. – 260 s.
2. Борота В. С. Хысмет : урум лафын стихлеры, этиликлер, дечирмечиклер / В. Борота. – Донецьк : Донбас, 1993. - 70 с. ; Borota V. S. Khysmet : urum lafyn stikhlyery, etilikler, dechirmechikler / V. Borota. – Donetsk : Donbas, 1993. - 70 s.
3. Борота В. С. Цикадаларын йесирне = У полоні цикад : вірші, проза / В. С. Борота, авт. вступ. ст. А. Кравченко. – Донецьк : Донбас, 2004. – 178 с. ; Borota V. S. Tsikadalaryn yesirne = U poloni tsykad : virshi, proza / V. S. Borota, avt. vstup. st. A. Kravchenko. – Donetsk : Donbas, 2004. – 178 s.
4. Гаркавец О. Уруми Надазов'я: історія, мова, казки, пісні, загадки, прислів'я, писемні пам'ятки / О. Гаркавец. – Алма-Ата, 1999. – 624 с. ; Harkavets O. Urumu Nadazovia: istoriia, mova, kazky, pisni, zahadky, pryslivia, pysemni pamiatky / O. Harkavets. – Alma-Ata, 1999. – 624 s.
5. Киор В. И. Печальные письма = Хасевет йазмахлары : стихи, монологи, венки сонетов / В. И. Киор. – Донецк : Донбас, 1990. – 140 с. ; Kior V. I. Pechalnye pisma = Khasevet yuzmakhlary : stikhi, monologi, venok sonetov / V. I. Kior. - Donetsk : Donbas, 1990. - 140 s.
6. Кутна Ю. Б. Корпус творів румейської літератури та фольклору / Ю. Б. Кутна // Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філологія. – 2014. – Вип. 11. – С. 44–50 ; Kutna Yu. B. Korpus tvoriv rumeiskoi literatury ta folkloru / Yu. B. Kutna // Visnyk Mariupolskoho derzhavnoho universytetu. Seriiia : Filolohiia. – 2014. – Vyp. 11. – S. 44–50
7. Кутна Ю. Б. Перекладна румейська література / Ю. Б. Кутна // Літературознавчі студії. – 2013. - Вип. 39, ч. 2. – С. 86–91 ; Kutna Yu. B. Perekladna rumeiska literatura / Yu. B. Kutna // Literaturoznavchi studii. – 2013. – Vyp. 39, ch. 2. – S. 86–91
8. Пономарьова І. С. Етнічна специфіка духовної культури греків українського Приазов'я : автореф. дис. ...канд. іст. наук : спец. 07.00.05 / Ірина Семенівна Пономарьова: НАН України. – Київ, 1997. – 20 с. ; Ponomarova I. S. Etnichna spetsyfyka dukhovnoi kultury hrekiv ukrainskoho Pryazovia : avtoref. dys. ...kand. ist. nauk : spets. 07.00.05 / Iryna Semenivna Ponomarova: NAN Ukrainy. – Kyiv, 1997. – 20 s.

9. Сардарян К. Г. Індивідуальні особливості творчого доробку Віктора Бороти / К. Г. Сардарян // Филологические исследования. - 2013. – Вып. 13. – 2013. – С. 84–91 ; Sardaryan K. G. Individualni osoblivosti tvorchogo dorobku Viktora Boroti / K. G. Sardaryan // Filologicheskie issledovaniya. - 2013. – Vip. 13. – 2013. – S. 84–91

10. Сардарян К. Г. Поетична спадщина урумського поета – Валерія Кіора (філософський аспект) / К. Г. Сардарян // Актуальні проблеми слов'янської філології. Сер. : Лінгвістика і літературознавство. – 2010. – Вып. XXIII, ч. 2. – С. 134–142 ; Sardarian K. H. Poetychna spadshchyna urumskoho poeta – Valeriia Kiora (filosofskiy aspekt) / K. H. Sardarian // Aktualni problemy slovianskoi filolohii. Ser. : Linhvistyka i literaturoznavstvo. – 2010. – Vyp. XXIII, ch. 2. – S. 134–142

11. Сардарян К. Г. Поетична творчість греків донецького Приазов'я в контексті української літератури ХХ століття : автореф. дис...канд. філол. наук : спец. 10.01.01 / Каринна Гамлетівна Сардарян ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2010. – 20 с. ; Sardarian K. H. Poetychna tvorchist hrekiv donetskoho Pryazovia v konteksti ukrainskoi literatury XX stolittia : avtoref. dys...kand. filol. nauk : spets. 10.01.01 / Karynna Hamletivna Sardarian ; Khark. nats. ped. un-t im. H. S. Skovorody. – Kharkiv, 2010. – 20 s.

12. Сардарян К. Г. Поетична творчість греків донецького Приазов'я в контексті української літератури ХХ століття : моногр. / К. Г. Сардарян. – Донецьк : Ноулідж, 2012. – 219 с. ; Sardarian K. H. Poetychna tvorchist hrekiv donetskoho Pryazovia v konteksti ukrainskoi literatury KhKh stolittia : monohr. / K. H. Sardarian. – Donetsk : Noulidzh, 2012. – 219 s.

13. Творчество Кирикии Хаваны // Эллины Украины. –2010. – № 7–8. – С. 15 ; Tvorchestvo Kirikii Khavany // Elliny Ukrainy. –2010. – № 7–8. – S. 15

14. Українсько-грецький розмовник : (Укр., румейськ., урум. мови) / упоряд.: Г. А. Мороз та ін. – Донецьк : Донбас, 2003. – 112 с. ; Ukrainsko-hretskyi rozmovnyk : (Ukr., rumeisk., urum. movy) / uporiad.: H. A. Moroz ta in. – Donetsk : Donbas, 2003. – 112 s.

15. Шевченко Т. Г. Кобзар : вибрані твори в перекладах мовами греків України / упор. Л. Кір'яков. – Київ : Український письменник, 1993. – 248 с. ; Shevchenko T. H. Kobzar : vybrani tvory v perekladakh movamy hrekiv Ukrainy / upor. L. Kiriakov. – Kyiv : Ukrainskyi pysmennyk, 1993. – 248 s.

Стаття надійшла до редакції 1.04.2016

R. V. Kior

URUM LITERATURE OF THE AZOV GREEKS

The article is concerned with the works by Greek writers living on the Azov Area and writing in Urum.

Over the recent times, the literature written by the Greeks living on the Azov Area has been researched by K. Balabanov and S. Pakhomenko, K. Sardarian, Iu. Kutnaia and others. Nevertheless, the research of the Urum authors' works was largely based on Russian- and Ukrainian-speaking authors.

Representatives of the Urum literature Greek society appeared in the 1970s. It was Valerii Kior who was the literature expert, interpreter and philologist interested in preservation and development of the Urum Greek Dialects. The author analyses Kior's first compellation «Letters of Sadness» (1990) which contains verses, monologues (poetic prose) and a number of sonnets written in the Russian and in the Urum languages. The main themes of the works are love, family and philosophical issues.

The compilation made by Victor Borot, another Urum literature expert, «the Fate» (1993) is concluded by the author's poetry written in the Urum language and translations thereof are made by I. Shkliarevskii.

The thematic range of Victor Borot's poetry is very wide. The poetry is about antiquity and animals, the so called «toponymic poetry». In the feature verse «We are little», he speaks about his little nation (the Urums) that has one big heart. A sports-biased version is the compilation of verses and prose «Invaded by the Cicadas». The recent times have also seen a brand new name in the skyline of the Urum poetry, such as Kirikia Khavana whose poetry is not yet published in serious journals but is already written in Russian, Ukrainian, Urum and other languages, full of love for the motherland and for the pride for its origin.

At the end, the author specifies the prospects of the Azov Area Greeks' Urum literature.

Key words: *the Azov Greeks, the Urum language, the genre-biased self-identity, the themes, the Urum literature.*

УДК [81366.5:791]-021.61-043.2:[81.631.5:791]:82

А. І. Покулевська

ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОСНОВНИХ КАТЕГОРІЙ КІНОПОЕТИКИ В ЛІТЕРАТУРНОМУ ТВОРІ

Стаття присвячена ґрунтовному огляду елементів кінопоетики. Даються визначення цих категорій, досліджується історія їх виникнення. Аналізуються погляди теоретиків кіномистецтва та літературознавців на те, як проявляються і які функції виконують категорії кінопоетики у творах мистецтв і, в першу чергу, в літературних. У статті доводиться думка, що ці кінематографічні засоби художня література використовувала ще до появи кінематографу як мистецтва.

Ключові слова: *кінопоетика, «кінематографічність» літератури, план, ракурс, ритм.*

Художня література і кіно перебувають у режимі постійних інтерактивних обмінів. На початковій стадії свого формування як виду мистецтва кінематограф трансформував у свою виражальну систему (поетику) суто літературні виражально-зображальні засоби. Своєю чергою, художня література ще до появи кінематографу користувалася прийомами, які із сучасного погляду можуть кваліфікуватися як «кінематографічні».

Зазначена проблема досі розглядалася з різних методологічних установок і з різних аспектів – наприклад, вивчався процес інтеграції кіномови в українську літературу 1920-х років (Д. Бузько, О. Булгакова, В. Гарнага, З. Голубева, О. Журенко, Л. Кавун, Л. Підгайний, О. Пуніна), з'являлись поодинокі спроби досліджувати елементи кінопоетики у творчості окремих письменників (О. Аронсон, В. Березкін, Н. Гашева, Л. Генералюк, І. Заярна, Г. Клочек, О. Луткова, О. Тарасов). Тому **мета** даного дослідження полягає у тому, щоб розкрити сутність кінопоетики в теоретичній площині. Це дасть змогу, з одного боку, досягнути творчу лабораторію майстрів слова, адже кіномислення – органічний складник художнього мислення письменників, з іншого, елементи кіномови мають нові виражально-зображальні можливості, вивчення яких сприятиме усвідомленню процесу охудожнення літературного твору, розкриттю його візуального потенціалу. **Актуальність** дослідження спровокована й неусталеною термінологією: на сьогодні повноцінно функціонує поняття «мова кіно», тоді як поняття «кінопоетика» не фіксують сучасні енциклопедичні та словникові видання.